

København, den 1. september 2014

Sagsnr. 2012-1866/JSC
3. advokatreds

K E N D E L S E

Sagens parter:

I denne sag har Klager klaget over Indklagede.

Sagens tema:

Klager har klaget over, at Indklagede har tilsidesat god advokatskik ved som advokat for Klager i en retssag

- hverken ved starten af klientforholdet eller senere at have givet Klager oplysning om salærets forventelige størrelse eller beregning,
- ikke at have forberedt og ført sagen forsvarligt, hvilket medførte, at sagen blev tabt i byretten og derpå under anke til landsretten måtte forliges på ugunstige vilkår.

Klager har endvidere klaget over Indklagedes salær på 70.000 kr. ekskl. moms.

Datoen for klagen:

Klagen er modtaget i Advokatnævnet den 29. maj 2012.

Sagsfremstilling:

Klager havde i 2003 købt en erhvervsejendom på [adresse 1]. Ejendommen brændte, og Klager aftalte i 2008 med X A/S, at dette selskab skulle opføre et nyt, nøglefærdigt hus. Også dette var en erhvervsejendom, hvor bl.a. Klagers virksomhed Z ApS holder til, mens Klager privat hele tiden har boet og fortsat bor på adressen [adresse 2].

Under arbejdet stødte man på en nedgravet olietank, og der blev konstateret olieforurening fra tanken. Den forurenede jord blev fjernet af X, og der opstod tvist mellem selskabet og

Klager, idet X krævede arbejdet med at fjerne jorden betalt som ekstraarbejde, mens Klager mente, at selskabet selv måtte afholde udgiften.

X anlagde den 29. juni 2009 sag imod Klager med påstand om betaling af 375.746 kr. med renter, som i det væsentlige skyldtes for bortrensning af forureningen.

Klager henvendte sig om bistand til nu afdøde advokat A, som indgav svarskrift med principal påstand om frifindelse.

Efter svarskriftet overgik sagens behandling i oktober 2009 til Indklagede fra samme kontor, idet advokat A ikke mente at have den fornødne ekspertise.

Klager fik ikke skriftlige oplysninger om hverken advokat A's eller Indklagedes salærberegning m.v. Klager har oplyst, at han ingen oplysninger fik om salæret overhovedet, før han efter sagens afslutning modtog faktura fra Indklagede. Indklagede har omvendt oplyst, at Klager på et opstartsmøde med ham blev gjort bekendt med hans forretningsbetingelser og afregningsvilkår, som Klager ikke protesterede imod. Indklagede har videre oplyst, at Klager på senere møder løbende blev orienteret om Indklagedes tidsforbrug og også efter ønske fik forelagt et timeregnskab.

I tiden frem til februar 2011 udfærdigede Indklagede duplik, 2 processkrifter og et påstandsdokument. Modparten afgav et tilsvarende antal processkrifter.

Sagen blev hovedforhandlet ved Retten i [...] den 21. februar 2011 og varede en retsdag.

Klager har oplyst, at Indklagede først den 18. februar 2011 havde ”erindret om”, at hovedforhandlingen skulle finde sted 3 dage senere, og at Klager da kun havde mulighed for at mødes med Indklagede en halv time før retshandlingens start. Indklagede har omvendt oplyst, at Klager var blevet adviseret om hovedforhandlingen i behørig tid af advokatens kontor ved mail og almindelig post, og at Klager havde haft rig anledning til, hvis han ønskede det, at aftale møde med ham forinden.

Klager har oplyst, at Indklagede under hovedforhandlingen var dårligt forberedt, havde dårlig spørgeteknik og et flakkende overblik. Han pådrog sig to irettesættelser fra dommeren, dels for at fingerere ved sin mobiltelefon og dels for fejlagtig fremsendelse af dokumenter. Indklagede har heroverfor oplyst, at han var behørigt forberedt og

gennemførte hovedforhandlingen normalt og forsvarligt. Derimod forstod Klager ikke problemstillingerne og forklarede irrelevant og følelsesbetonet. Indklagede fik en påtale af dommeren, fordi han havde brugt sin mobiltelefon som regnemaskine, hvilket dommeren havde forvekslet med telefoni. I øvrigt var der ingen påtaler.

Af Indklagede' time-/sagsregnskab fremgår, at han efter udfærdigelse af påstandsdokument anvendte 8¼ timer på forberedelse af hovedforhandlingen.

Den 21. marts 2011 afsagde Retten i [...] dom. Klager blev i overensstemmelse med X's påstand dømt til at betale X 375.746 kr. med renter og sagens omkostninger med 47.320 kr. Retten lagde bl.a. vægt på, at det efter forklaringerne ikke var godtgjort, at olieforureningen var opstået som følge af forhold, som X hæftede for, hvorfor risikoen for forureningen i henhold til entreprisekontrakten påhvilede Klager. Det var bevist, at Klager ønskede forureningen oprenset, ligesom han havde underskrevet på en bekræftelse af, at nærmere opregnede arbejder skulle udføres som ekstraarbejder, hvilket måtte forstås således, at han havde forpligtet sig til at betale herfor.

Efter Klagers ønske ankede Indklagede dommen til Østre Landsret.

Der var sædvanlig skriftveksling, ligesom Indklagede procestilvarslede Klagers sælgere. Indklagede udfærdigede påstandsdokument den 16. april 2012 og udarbejdede og indleverede ekstrakt.

Hovedforhandlingen i Østre Landsret var berammet til den 27. april 2012.

Klager har oplyst, at han var ikke enig med Indklagede om strategien, og at han troede mindre og mindre på, at Indklagede ville kunne vinde sagen i landsretten. Indklagede virkede meget travl, mistede let overblikket og havde svært ved at tænke logisk. Det var først muligt at aftale møde med advokaten til den 23. april 2012.

Da det derfor ved Klagers søns mellemkomst viste sig muligt at forlige sagen med X, turde Klager ikke andet end at slå til og indgik den 19. april 2011 et forlig, hvorefter Klager skulle betale X 160.000 kr. + moms. Klager bad Indklagede om at formalisere forliget, hvilket advokaten gjorde.

Den 15. maj 2011 sendte Indklagede en faktura til Klager på 70.000 kr. ekskl. moms.
Teksten lød:

”Vedr. Afregning af retssag

For mit arbejde i forbindelse med gennemgang og forberedelse af retssag for Retten i [...], herunder udfærdigelse [af] svarskrift, duplik, processkrift A, processkrift B, påstandsdokument, gennemgang af modpartens procesindlæg, afholdelse af div. telefoniske retsmøder, forberedelse og afholdelse af hovedforhandling af én dags varighed, gennemgang af dom for byretten, udfærdigelse af ankestævning, ankereplik, påstandsdokument, gennemgang af modpartens procesindlæg, udfærdigelse af ekstrakt og forberedelse af materialesamling, afholdelse af diverse møder, håndtering og besvarelse af e-mail og telefonopkald har jeg beregnet mig et honorar fordelt med kr. 45.000,00 for byretten og kr. 25.000,00 for landsretten [...]”

Ifølge Indklagedes tidsregistrering, har advokaten vedrørende ”Z v/Klager” anvendt i alt 86,5 timer.

Parternes påstande og anbringender:

Klager:

Adfærdsklagen

Klager har påstået, at Indklagede har tilsidesat god advokatskik ved som advokat for Klager i en retssag

- hverken ved starten af klientforholdet eller senere at have givet Klager oplysning om salærets forventelige størrelse eller beregning,
- ikke at have forberedt og ført sagen forsvarligt, hvilket medførte, at sagen blev tabt i byretten og derpå under anke til landsretten måtte forliges på ugunstige vilkår.

Klager har til støtte for sin påstand bl.a. anført, at Indklagedes indsats var dårlig, at sagens resultat for Klager var et katastrofalt nederlag i byretten og et kun noget bedre forlig inden hovedforhandlingen i landsretten. Dette forlig var endvidere ikke advokatens fortjeneste.

Salærklagen

Klager har påstået, at Indklagedes salær på 70.000 kr. ekskl. moms skal nedsættes og har til støtte herfor gjort gældende, at advokatens helt resultatløse indsats bør afspejles i hans salær. Et salær på højst 40.000 kr. ville være mere rimeligt.

Indklagede:

Adfærdsklagen

Indklagede må anses for at have påstået frifindelse og har til støtte herfor bl.a. anført, at han har udført sagen samvittighedsfuldt. Det dårlige resultat i byretten skyldte ikke hans indsats, men derimod Klager og hans søns forklaringer i retten. Klager har da heller ikke forud for klagen givet udtryk for nogen utilfredshed med advokaten.

Indklagede har videre anført, at Klager ikke var forbruger, og at den prisoplysning, han har fået, har været i overensstemmelse med reglerne og praksis.

Salærklagen

Indklagede har påstået godkendelse af salæret og har til støtte herfor anført, at det beregnede salær må anses som rimeligt. Det afviger ikke fra landsretspræsidenternes vejledende takster.

Advokatnævnets behandling:

Sagen har været behandlet på et møde i Advokatnævnet med deltagelse af 13 medlemmer.

Nævnets afgørelse og begrundelse:

Adfærdsklagen

Efter retsplejelovens § 126, stk. 1, skal en advokat udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik.

1. Prisoplysning

Advokatnævnet finder, at Klager vedrørende genopførelsen af en nedbrændt ejendom – og dermed også vedrørende sin henvendelse til Indklagede i retssagen i den forbindelse – handlede i så tæt tilknytning til sit erhverv, at han ikke kan betragtes som forbruger i relation til reglerne om prisoplysning, men må vurderes som erhvervsdrivende.

I relation til erhvervsdrivende skal en advokat, hvis det ikke er muligt at beregne honorarets størrelse på forhånd, *på klientens anmodning* angive den måde, hvorpå honoraret vil blive beregnet, eller give et begrundet overslag.

Det er ikke oplyst, at Klager har anmodet Indklagede om oplysning om hans honorarberegning forud for hans honorarnota, og Indklagede har derfor ikke handlet i strid med god advokatskik.

2. Forberedelsen og udførelsen af Klagers sag

Ved en gennemgang af sagens procesdokumenter og byretsdommen finder Advokatnævnet ikke holdepunkter for, at Indklagede ikke har forberedt og udført sagen på normal og forsvarlig måde.

Advokatnævnet finder det herefter ikke godtgjort, at Indklagede har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, og Advokatnævnet frifinder derfor Indklagede.

Salærklagen

Efter retsplejelovens § 126, stk. 2, må en advokat ikke kræve højere salær for sit arbejde, end hvad der kan anses for rimeligt. Det opkrævede salær skal efter praksis ses i forhold til bl.a. sagens betydning og værdi for klienten, sagens udfald, arten og omfanget af det arbejde, advokaten har udført, og det med sagen forbundne ansvar.

Advokatnævnet har ikke grund til at betvivle Indklagedes timeregnskab, hvorefter han har anvendt i alt 86,5 timer på sagen. Vurderet ud fra tidsforbruget giver det beregnede salærs størrelse ikke anledning til kritik.

Der er dernæst ikke godtgjort mangler ved Indklagedes udførelse af arbejdet, som i sig selv kunne føre til salærnedsættelse.

Den omstændighed, at retssagen ikke fik det resultat, som Klager ønskede, kan ikke alene føre til at nedsætte salæret til et lavere beløb end beregnet.

Det opkrævede salær kan på denne baggrund ikke anses for urimeligt, jf. retsplejelovens § 126, stk. 2, og Advokatnævnet godkender derfor salæret.

Herefter bestemmes:

Indklagede frifindes.

Indklagede' salær på 70.000 kr. ekskl. moms godkendes.

På nævnets vegne

Jon Stokholm